

Behoort bij punt 10 a van de agenda van de
234ste vergadering van het bestuur
d.d. 22 mei 2008

NOTA VOOR HET BESTUUR

Betreft: Stand van zaken EU-toelating gg-raapzaad en gg-soja

Op 7 mei 2008 heeft de Europese Commissie een oriënterend debat gehouden over de bestaande problematiek rond genetisch gemodificeerde organismen (ggo's). Naar aanleiding van dit debat heeft de Europese Commissie haar diensten onder meer geïnstrueerd om op korte termijn - in ieder geval vóór deze zomer - een "technische oplossing" te vinden voor de aanwezigheid van minieme sporen van ggo's die nog niet zijn toegelaten in de EU. Hiermee geeft de Commissie een duidelijke aanzet voor een spoedige oplossing van de bestaande problematiek aangaande in de EU geïmporteerde bulkgrondstoffen waarin zich minieme sporen ggo's (w.o. oliezaden) kunnen bevinden die nog niet door de EU zijn geautoriseerd. Doordat de EU ten aanzien van deze niet-toegelaten ggo's een nultolerantie hanteert, is het nu reeds technisch onmogelijk raapzaad uit Canada in de EU te importeren. Een dergelijke handelsbarrière dreigt komend jaar ook te ontstaan voor soja uit de VS en mogelijk uit Zuid-Amerika.

Raapzaad

Momenteel worden er in Canada op commerciële schaal twee gg-raapzaadvariëteiten (de GT73 van Monsanto en de Ms8xRf3 van Bayer) geteeld. Beide ggo's zijn in de EU toegelaten voor import, verwerking en de toepassing in diervoeders en bepaalde levensmiddelen. De huidige Europese invoerbelemmering wordt echter veroorzaakt door een verouderde variëteit – de zogenaamde T45 – die niet langer commercieel beschikbaar is maar waarvan zich nog wel minieme sporen in het Canadese milieu bevinden. De eventuele onvoorziene aanwezigheid van deze T45 in bulkpartijen zal naar verwachting in alle gevallen minder dan een procent bedragen. Vanwege de Europese nultolerantie ten aanzien van (nog) niet-geautoriseerde ggo's is de EU-import van raapzaad uit Canada feitelijk onmogelijk. Bulkpartijen waarin de onvoorziene aanwezigheid van minieme sporen (bijv. 0,1%) van deze T45 zou worden aangetoond, lopen immers het risico te worden geblokkeerd. Inmiddels heeft de Europese Voedselautoriteit (EFSA) haar veiligheidsbeoordeling van dit T45-raapzaad met een positief resultaat afgerond maar de formele besluitvorming over de EU-toelating van dit ggo kan nog wel een half jaar in beslag nemen. Hierdoor bestaat de gerede kans dat de T45 nog niet is toegelaten voordat de nieuwe Canadese raapzaadoogst in oktober beschikbaar komt. De door de Commissie beoogde algemene "technische oplossing", bijvoorbeeld in de vorm van een drempelwaarde, zou de handel en industrie op

korte termijn de mogelijkheid bieden om – na een de facto importverbod van ruim tien jaar – weer raapzaad uit Canada te importeren.

Soja

Voor de EU-invoer van soja dreigt volgend jaar een vergelijkbare handelsbelemmering te ontstaan. In 2009 zal in de VS en mogelijk ook in Zuid-Amerika namelijk worden gestart met de teelt van nieuwe gg-sojavariëteiten. Het betreft hier in ieder geval de (herbicide-resistente) Roundup Ready 2 (RR2) van Monsanto, de Liberty Link (LL) van Bayer Crop Science en mogelijk ook de teelt van de Optimum GAT van Pioneer Hi-Bred. Geen van deze gg-sojavariëteiten zijn door de EU toegelaten voor import, en verwerking en toepassing in levensmiddelen en diervoeders, terwijl de VS de RR2 en de LL al heeft geautoriseerd voor teelt en naar verwachting op korte termijn ook de Optimum GAT hiervoor het “groene licht” zal geven. Tijdige EU-toelating van de LL-soja lijkt geen problemen op te leveren. Na een positieve EFSA-beoordeling zal de Europese Commissie deze sojavariëteit naar verwachting nog deze zomer toelaten. Of de RR2 en de Optimum GAT tijdig worden toegelaten is daarentegen nog allerminst zeker. De EFSA heeft de beoordeling van beide sojavariëteiten nog niet afgerond en het is bovendien onduidelijk welke termijn zij hier nog voor nodig zal hebben. Na de positieve afronding van deze EFSA-beoordelingen zal nog tenminste een half jaar nodig zijn om het EU-besluitvormingsproces voor deze toelatingen af te ronden. Indien de EU deze drie nieuwe sojavariëteiten niet tijdig autoriseert dan bestaat het risico dat EU-bedrijven niet langer soja uit de VS en mogelijk ook uit Zuid-Amerikaanse landen kunnen importeren. De eerdergenoemde “technische oplossing” die de Commissie beoogt voor de aanwezigheid van minieme sporen ggo's die nog niet door de EU zijn toegelaten, biedt hier onvoldoende soelaas. De VS en mogelijk ook Zuid-Amerikaanse landen zullen volgend jaar op zeer grote schaal overschakelen op deze nieuwe sojavariëteiten waardoor er geen sprake zal zijn van minieme sporen maar deze nieuwe ggo's zullen een substantieel deel uitmaken van de geleverde soja.

Daarom blijft het van groot belang dat naast de introductie van realistische drempelwaardes, ook het EU-toelatingsbeleid voor GM-gewassen wordt herzien. Dit moet ertoe leiden dat nieuwe rassen veel sneller worden toegelaten zodat de EU een betere aansluiting op de wereldmarkt kan realiseren.

-0-0-0-0-0-

Rijswijk, 15 mei 2008